

**ЖИТОМИРСЬКИЙ
АГРОТЕХНІЧНИЙ
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ**

**СИЛАБУС З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Основи екологічного землеробства**

Галузь знань	20 «Аграрні науки і продовольство»	
Спеціальність	205 «Лісове господарство»	
Освітньо-професійний ступінь	Бакалавр	
Викладач	Іванцов Петро Дмитрович	
	Посада	Викладач вищої категорії, викладач-методист циклової комісії агрономічних дисциплін
	Науковий ступінь	-
	Вчене звання	-
	Контактний тел.:	0972040400
	E-mail	petro19520201@ukr.net
	Робоче місце	Ауд. 12 Кабінет «Ґрунтознавство та землеробство»
Статус дисципліни	Вибіркова дисципліна	
Час та місце проведення	відповідно до розкладу	
Кількість кредитів	6 кредитів (180 год.)	
Форма контролю	Залік	
Сторінка дисципліни в Інтернеті	Житомирський агротехнічний фаховий коледж - Освітній портал (zhatk.zt.ua)	

1. Анотація до курсу

В умовах інтенсивного землеробства надзвичайне велике значення має раціональне використання ґрунтів за призначенням та розширеного відтворення їх родючості. Вивчаюча дисципліна «Основи екологічного землеробства» включає в себе вивчення наукових основ факторів життя рослин та законів землеробства. Вивчення дисципліни включає в себе також інтегрований захист с-г культур від бур'янів, впровадження науково-обґрунтованих сівозмін ґрунтозахисний та енергозабезпечувальний обробіток ґрунту в умова екологічного землеробства, конторно-міліоративного захисту ґрунтів від ерозії та їх вплив на довкілля та систему екологічного землеробства.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: Метою навчальної дисципліни «Основи екологічного землеробства» є формування майбутніх фахівців системи знань і умінь із наукових основ землеробства, сучасних екологічно безпечних та економічно доцільних заходів захисту сільськогосподарських культур від бур'янів, проектування раціональних сівозмін, систем ресурсозберігаючого обробітку ґрунту та протиерозійних заходів, особливостей ведення систем промислового, ґрунтозахисного, екологічного, біологічного землеробства і землеробства на забруднених територіях.

Основним завданням дисципліни «Основи екологічного землеробства» є вивчення законів землеробства у виробництві, визначення та регулювання основних агрофізичних показників родючості ґрунту, розроблення структури посівних площ, складання схеми сівозмін та впровадження їх у виробництво, планування і проведення заходів і системи ресурсозберігаючого і ґрунтозахисного обробітку ґрунту, агротехнічні заходи щодо сівби і догляду за

посівами сільськогосподарських культур і захисту ґрунтів від ерозії, розроблення та впровадження основних ланок адаптивних систем землеробства, зокрема і конкретного господарства.

Вивчення землеробства покликане забезпечити підготовку фахівця до професійної діяльності, реалізацію на практиці системи рекомендованих заходів, спрямованих на ефективне використання землі як основного засобу с-г виробництва, отримання сталих врожаїв сільськогосподарських культур високої якості, підвищення родючості ґрунту за різних сучасних систем землеробства та охорона довкілля.

3. Тематичний план

№ п/п	Назва розділу теми	Кількість годин					Навчально- методична література	Засоби діагнос- тики	
		Всього	У тому числі						
			Л.	С.	Лаб.	Практ.			С.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Всього		180	30	–	-	10	140	-	-

Розділ 1. Наукові основи сучасного землеробства									
1.	1.Родючість ґрунту та шляхи відтворення його для оптимізації умов життя рослин	6	1	-	-	-	5	[Лі Ст.. 11-15]	Фронтальне опитування

	2.Екологічні фактори життя рослин та їх регулювання в землеробстві	6	1	-	-	-	5		Реферативна робота
2.	3. Біологічні особливості і класифікація бур'янів.	7	2				5	[Лі Ст.. 64-70]	Фронтальне опитування
	Методичні обстеження полів на забур'яненість.								
3.	4.Заходи боротьби з бур'янами (запобіжні, агротехнічні, біологічні) їх екологічні основи.	7	2				5	[Лі Ст.. 64-70]	Фронтальне опитування
4.	5. Практична №1. Вивчення та опис бур'янів у природі та з гербарієм.	2				2		[Лі Ст.. 64-70]	Фронтальне опитування

5.	6. Практична №2. Розробка комплексу агротехнічних, хімічних та біологічних заходів боротьби з бур'янами.	2				2		[ЛІ Ст.. 64-71]	Тестовий контроль
Розділ 2. Сівозміни, їх екологічні аспекти									
6.	7. Аграрно-економічне і організаційно-економічне значення сівозмін. Попередники с-г культур та їх екологічне обґрунтування.	7	2				5	[ЛІ2 Ст.. 42-44]	Фронтальне опитування
7.	8. Класифікація і принципи побудови сівозміни.	7	2				5	[ЛІ2 Ст.. 85-106]	Фронтальне опитування
8.	9. Введення і освоєння сівозмін в господарствах різних форм власності.	7	2				5	[ЛІ2 Ст.. 42-44]	Фронтальне опитування

9.	10. Практична робота №3. Розробка схем сівозмін та ротаційних таблиць для господарства зони Лісостепу.	2				2		[ЛІ Ст.. 216-230]	Фронтальне опитування
Розділ 3. Наукові основи обробітку ґрунту									
10.	11. Наукові основи і прийоми обробітку ґрунту	7	2				5	[ЛІ Ст.. 216-230]	Фронтальне опитування
11.	12. Система обробітку ґрунту під ярі с-г культури.	7	2				5	[ЛІ Ст.. 11-15]	Фронтальне опитування
12.	13. Система обробітку ґрунту під озимі с-г культури.	7	2				5	[ЛІ Ст.. 11-15]	Фронтальне опитування
13.	14. Практична робота №4. Розробка системи обробітку ґрунту під ярі с-г культури.	2				2		[ЛІ Ст.. 137-154]	Реферативна робота

14.	15. Практична робота №5. Розробка системи обробітку ґрунту під озимі с-г культури.	2				2		[ЛІ Ст.. 64- 70]	Фронтальне опитування
Розділ 4. Ерозія ґрунту, їх екологічні наслідки									
15.	16. Ерозія ґрунту її види, шкода причини на неї.	7	2				5	[ЛІ Ст.. 64- 71]	Фронтальне опитування
16.	17. Агротехнічні основи захисту ґрунтів від ерозії, її екологічні наслідки.	7	2				5		Тестовий контроль
17.	18. Контурно –	7	2				5		Фронтальне

	меліоративний захист ґрунтів від ерозії.								опитування
Розділ 5. Система землеробства, їх екологічне обґрунтування									
18.	19. Поняття про систему землеробства, їх класифікація та її екологічне обґрунтування.	7	2				5	[ЛІ Ст.. 137-154]	Реферативна робота
19.	20. Зональність сучасних систем землеробства зони Лісостепу, їх наукове та екологічне обґрунтування.	7	2				5	[ЛІ Ст.. 115-124]	Фронтальне опитування
20.	21. Зональність сучасних систем землеробства зони Полісся, їх наукове та екологічне обґрунтування.	7	2				5	[ЛІ Ст.. 64-70]	Фронтальне опитування
	Разом за модулем	180	30			10	140		
	Всього годин	180	30			10	140		

Критерії оцінювання

Оцінювання навчальних досягнень студентів за всіма видами навчальних робіт проводиться за *поточним* та *підсумковим* контролюями.

Для оцінювання навчальних досягнень студента впродовж семестру застосовується 4-бальна шкала з дисциплін освітньо-професійної підготовки молодшого спеціаліста. Після проведення підсумкового контролю результати переводяться у 100-бальну шкалу.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку
90 – 100	A	зараховано
82-89	B	
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання

Каталог ресурсів:

1. Савчук О.І. Родючість ґрунту за органічної системи удобрення. Органічне виробництво і продовольча безпека. Житомир. Полісся. 2018.
2. Зубець В.М. Наукові основи агропромислового виробництва в зоні Полісся і західного регіону України. Київ. Аграрна наука. 2010. 944 с.
3. Єщенко В.О., Гудзь В.П., Опришко В.П. Загальне землеробство. Київ. 2015.
4. Гудзь В.П. Екологічні проблеми землеробства. Житомирський національний агроекологічний університет. 2010. 708 с.
5. Підручник Ґрунтознавство. / Д.Г. Тихоненко, М.О. Горін, М.І. Лактіонов та ін.; за ред. Д.Г. Тихоненка. К.: Вища освіта, 2005. 703 с.
6. Ґрунти України: властивості, генезис, менеджмент родючості/ В.І. Купчик, В.В. Іваніна, Г.І. Нестеров та ін.; Навчальний посібник. За ред. В.І. Купчика. К.: Кондор, 2007. 414 с.
7. Ґрунти і їх родючість: Підручник. К.: Вища шк., 1993. 287 с.

Контроль знань. Студенти ведуть у щоденниках (робочих зошитах) записи, які використовують для підготовки до здачі заліку.